

LUCIAN-CLAUDIU AMORAN

Polemici
fără
replici

Editura DISPERGO

LUCIAN-CLAUDIU AMORAN s-a născut la 3 septembrie 1967 în București. Este absolvent al Școlii Superioare de Jurnalistică din București și licențiat al Facultății de Litere, Filozofie și Istorie din cadrul Universității de Vest din Timișoara. După 1989, a fost redactor și colaborator la diferite publicații, printre care *Phoenix*, *Cuvântul*, *România liberă*, *Timpul*. Debutul literar și-l face în paginile revistei *Flacăra*, cu nuvela *Un principiu sfânt* (1994), iar în anul 2006 obține Premiul de proză al Fundației Luceafărul.

Apariții editoriale:

Deriva (roman), Fundația Luceafărul, 1997; Editura Dispergo, 2022

În gol (roman), Editura Albatros, 1999; Editura Dispergo, 2022

Variațiuni pe tema răului (proză scurtă), Fundația Luceafărul, 2002; Editura Dispergo, 2022

Secretele prietenilor (teatru), Editura Dispergo, 2013 și 2022

Polemici fără replici (publicistică), Editura Dispergo, 2013 și 2023

Eterocliteris (roman), Editura Dispergo, 2021

LUCIAN-CLAUDIU AMORAN

Polemici
fără
replici

Editura DISPERGO

București • 2023

© Lucian-Claudiu Amoran
www.lucianclaudiuamoran.ro

Toate drepturile asupra acestei cărți aparțin în exclusivitate autorului. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, difuzarea în scop comercial sau gratuit, fără consimțământul său scris, încalcă legislația privitoare la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc în conformitate cu actele normative în vigoare.

© DISPERGO, 2023
pentru prezenta ediție electronică

ISBN 978-606-95544-5-6 (PDF)

Editura DISPERGO
București, România
tel. 0770.700.537

INTRODUCERE

Oricât de greu ar părea de crezut când vine vorba despre o carte atât de stufoasă, ea reprezintă doar o selecție de articole dintre cele aproape o mie trei sute apărute în perioada ianuarie 2007 - februarie 2013 pe blogul [*e-Xtrema*](#), pe care cu acest prilej mi-l asum pentru prima oară public, dimpreună cu toate consecințele.

Trebuie să spun din capul locului că, în ciuda aparențelor, titlul volumului nu este nicidecum o dovadă de înfumurare din partea mea, în sensul că textele ar fi atât de bine redactate și ideile atât de infailibil argumentate încât n-ar lăsa loc de replică din partea celor vizați în ele, ci exprimă doar o realitate: cel puțin până acum, poate și din cauză că nici în efemerele lui momente de glorie blogul n-a numărat mai mult de câteva sute de cititori pe zi (iar în restul timpului încă și mai puține zeci), nimeni nu s-a ostenit să se angreneze propriu-zis în aceste „polemici” inițiate de mine. Ba, la drept vorbind, pentru că în general articolele au fost prilejuite de pozițiile publice, de obicei televizate, ale diverselor personaje (politice), poate că un titlu mai adecvat ar fi fost, dimpotrivă, „Replici fără polemici”.

Pe de altă parte, cum de la publicarea materialelor – care la vremea lor tratau teme aflate la ordinea zilei – a trecut destul timp ca să nu mai fie de (strictă) actualitate, dar nu suficient cât să poată servi, eventual, drept pagini de istorie, există riscul ca ele să pară cumva perimate: unele dintre problemele semnalate se vor fi rezolvat (chiar dacă nu neapărat datorită

demersului meu!), unii dintre protagoniști au dispărut din prim-planul vieții publice și sunt deja cu desăvârșire uitați, câteva dintre profesiile mele s-au împlinit deja, altele, mai numeroase, nu... Deși am descoperit eu însumi, în cursul trierii, o mulțime de asemenea „inexactități”, uneori de-a dreptul hilare, am preferat să le păstrez, de dragul autenticității. Așa cum, tot de dragul autenticității, n-am cenzurat unele expresii mai tari sau ofensatoare, pe care poate că acum, la rece, nu le-aș mai folosi, însă la momentul acela reflectau fidel starea mea de spirit.

Câteva cuvinte despre structura volumului. Pentru că, la origini, cel puțin teoretic, sunt și eu ziarist, de vreme ce am absolvit o facultate de profil și chiar am activat, pentru puțină vreme și cu sincope, în branșă pe la începutul anilor '90, iar *e-Xtrema* a fost conceput ca un „blogziar”, fiecare articol constituind un soi de editorial, volumul a fost împărțit și el, în linii mari, după modelul unei ediții de ziar, cu rubricile tradiționale – „Politică”, „Economie”, „Sport”, „Cultură”... În cadrul fiecărui capitol-rubrică, textele au fost aranjate, fără mare rigurozitate, când cronologic, când pe subiecte, ceea ce uneori – nu prea des, nădăjduiesc – poate crea o ușoară confuzie.

În încheiere, aș vrea să mulțumesc nu doar editorilor (respectiv soției mele, Daniela-Oana Amoran, și... mie însumi), care au avut amabilitatea, bunăvoința, curajul și așa mai departe, ci mai ales celor care de-a lungul și de-a latul acestor șase ani m-au enervat atât de rău, încât au reușit să mă smulgă din caracteristica mea comoditate (ca să nu-i spun lene) pentru a scrie cele ce urmează.

4. SPORT (ȘI DURERE)

ORDINUL „HAI STEAUA!”

Pe lângă o armată întreagă de fotbaliști, antrenori și... bucătari ai echipei naționale, Traian Bănescu l-a decorat ieri, cu Ordinul „Meritul Sportiv” Clasa a III-a, și pe arbitrul Alexandru Deaconu, precizând însă că-i conferă distincția nu ca urmare a recunoașterii aptitudinilor sale profesionale (pe care le-a și criticat!), ci datorită curajului de care a dat dovadă când a pus capăt prematur partidei Rapid - Steaua, după ce o brichetă bine ținută a atentat la integritatea sa corporală.

Și eu sunt de părere că domnul Deaconu a procedat bine, episodul de joia trecută trebuind să constituie un avertisment pentru toți „suporterii” năbădăioși și cluburile care-i tolerează. Mă gândesc, totuși, că, dacă președintele voia să răsplătească vitejia sa pe câmpul de joc – transformat adesea într-unul de luptă –, mai nimerit ar fi fost să-l înnobileze nu cu o distincție sportivă, ci cu una ostășească, precum „Virtutea Militară” sau, date fiind circumstanțele, să instituie Ordinul „Hai Steaua României” în grad de Cavaler al Fluierului.

„A AVUT ACOPERIRE REGULAMENTARĂ”. ȘI ZILE

Ascultându-i pe unii dintre fanii și oficialii clubului Rapid vorbind despre cele întâmplare la meciul cu Steaua, s-ar zice că principala vină a arbitrilor Alexandru Deaconu e că a avut capul suficient de mare încât să pareze cu el prima salvă de brichete, dar prea mic pentru cea de-a doua, care l-a ratat! Chiar și fostul grevist al foamei, comentatorul-viteză Ilie Dobre, se arăta revoltat că, în condițiile în care cavalerul fluierului n-a fost răpus mortal, și-a permis să pună capăt meciului.

Din câte am înțeles, conform regulamentului numai arbitrul este în măsură să aprecieze dacă după un asemenea traumatism mai e sau nu apt, din punct de vedere fizic și psihic, să conducă partida. Cum o grămadă de psihologi amatori au opinat că domnul Deaconu părea ciudat de vioi și lucid în timp ce se îndrepta spre vestiare, îmi dau și eu cu presupusul, sugerând că tocmai faptul de a fi fluierat prematur sfârșitul meciului poate fi o dovadă că pe moment, temporar, nu se mai afla în deplinătatea facultăților mintale. Astfel încât, din orice unghi am privi problema, și de la oricare tribună, „a avut deplină acoperire regulamentară”. Pe viitor, însă, arbitrii noștri ar cam trebui să-și acopere și propriile capete!

TERORIȘTII STADIOANELOR

Cu toate că, așa cum am mai spus, în opinia mea arbitrul Alexandru Deaconu a făcut bine când a întrerupt meciul Rapid - Steaua, decizia Comisiei de Disciplină a FRF de a atribui victoria la „masa verde” steliștilor nu mi se pare la fel de inspirată. Recunosc deschis, nu știu exact ce prevede regulamentul, însă, de vreme ce a fost nevoie de aproape nouă ore pentru deliberări, presupun că se putea ajunge și la altă soluție, cea adoptată nefiind una care să se ia automat în asemenea situații; altminteri, se putea decide în cinci minute.

Cel mai corect cred că ar fi fost ca meciul să se reia – pe un alt stadion și fără spectatori – din minutul și de la scorul la care a fost întrerupt. Indiferent de ceea ce se petrece în tribune, nu e normal ca rezultatul unei partide să fie stabilit în altă parte decât pe terenul de joc. Pedepsele adiționale pentru clubul organizator pot fi de altă natură – amenzi, suspendarea terenului, interzicerea accesului suporterilor etc.

Fără îndoială, era nevoie de un precedent. Cel creat acum, însă, este exagerat și periculos. Dacă întreruperea i-a vizat, de bine de rău, (și) pe huliganii direct răspunzători (care s-au văzut puși în situația de a nu mai putea asista la deznodământul derbiului), înfrângerea unei formații la „masa verde” poate atrage în viitor consecințe mai grave. Îmi și imaginez comandouri de microbiști antrenându-se – precum teroriștii pe câmpurile secrete de instrucție – la aruncarea cu bricheta,

moneda sau telefonul mobil, în scopul de „a-și purta, efectiv, echipa către victorie” atunci când pe teren jocul ia o turnură nefavorabilă pentru ea.

ȘPAGA BUNĂ ȘI ȘPAGA REA

Am auzit multă lume spunând – în legătură cu ceea ce i se întâmplă zilele astea lui Gigi Becali – că DNA nu are de fapt de ce să-l acuze, câtă vreme patronul Stelei ar fi încercat să dea bani unei formații pentru a-și face practic datoria, obținând un rezultat bun, și nu pentru a ceda meciul. Numai că, din câte știu, tot la capitolul șpagă, mită sau foloase necuvenite se încadrează și oferirea unor stimulente materiale unui chirurg pentru a face o operație sau unui funcționar dintr-o primărie pentru a acorda o autorizație de construcție; adică tot pentru a-și face datoria, dar mai conștiincios sau cu mai multă promptitudine.

Într-unul din campionatele trecute, același Gigi Becali era suspectat că a dat bani unei echipe care întâlnea o contracandidată a Stelei la titlu. Întâmplarea făcea însă că aceeași echipă, câteva etape mai târziu, urma să joace și cu Steaua, nefiind deci deloc sigur că în prețul tranzacției inițiale – socotită de unii drept legitimă! – nu intra și obligativitatea cedării punctelor din partida directă. Iată de ce astfel de practici ar trebui interzise cu desăvârșire.

UN TURNEU CAM DILUAT

Ca simplu cetățean telespectator, încep să regret vremurile în care la turneele finale de Campionat European se calificau doar opt reprezentative, în loc de șaisprezece. Când într-un meci, la scorul de 1-0 sau 2-0, ambele echipe evoluează ca și cum ar fi mulțumite de rezultat, pentru că una vrea, dar nu poate, iar cealaltă poate, dar nu (mai) vrea, e limpede că avem de-a face cu o competiție diluată.

Cu excepția Angliei, toate naționalele de valoare sunt prezente la EURO 2008 (iar majoritatea se află în grupa noastră!). În schimb, există prea mulți figuranți, în frunte cu formațiile-gazdă, Austria și Elveția, care nu doar că s-au calificat automat, dar au mai fost desemnate și capi de serie, ceea ce a făcut posibilă anomalia unei grupe cu Olanda, Franța și Italia, din care cel puțin una va rata faza superioară, unde vor ajunge poate Turcia, Polonia, Rusia sau Suedia. Aștept cu îngrijorare momentul în care turneul final va fi organizat de trei țări (și mai) mici, de pildă San Marino, Luxemburg și Liechtenstein (chit că nu-s vecine), desigur calificate din oficiu și puse capi de serie.

OLANDA NE-A DAT, DAR NU NE-A BĂGAT ȘI-N TRAISTĂ, CI DOAR ÎN POARTĂ

Aseară, Olanda ne-a bătut de jenă. „Portocala mecanică” mi-a lăsat impresia unui mare jucător de tenis care, pentru a facilita victoria adversarului, mânuiește racheta cu stânga, deși e dreptaci, și se rezumă la a returna corect mingile, așa, de ochii lumii, fără însă a folosi procedee tehnice sofisticate și lovituri puternice, cum ar fi făcut într-un meci decisiv; cu toate astea, nu se poate împiedica să câștige, câtă vreme respectivul, respectuosul și absolut neputinciosul adversar, trimite toate mingile în aut sau în fileu.

Cele două goluri au venit natural, la capătul unui joc în care, oricâtă bunăvoință ar fi avut, olandezii nu se puteau face totuși de râsul Europei, marcându-și vreun autogol la o repunere din colțul careului de șase metri. Dacă am fi atacat cât de cât, fundașii lor ar fi putut mima și ei o gafă, un luft, acolo, ar fi putut lăsa de înțeles că stopul incorect al lui Marius/Daniel Niculae e o preluare subtilă prin care a păcălit trei adversari deodată, iar portarul s-ar fi prefăcut surprins de o execuție tehnică de mare rafinament, perfect camuflată sub forma unui șut anemic, nimerit întâmplător pe spațiul porții. Cu unsprezece jucători în propria jumătate de teren timp de nouăzeci de minute este însă imposibil să marchezi unde trebuie.

La sfârșitul partidei, Victor Pițurcă a mărturisit că planul său tactic s-a năruit în momentul primirii primului gol. El

socotise că, grație unui joc magistral în defensivă, în minutul 80 va fi încă 0-0, după care, brusc, urma să ne năpustim furibund asupra redutei olandeze pentru a-i răpune! Presupun că planul de rezervă era ca la 0-1 să limităm proporțiile scorului. Ceea ce în parte ne-a și reușit, vina ratării calificării aparținându-le în exclusivitate italienilor, care n-au respectat indicațiile telepatiche ale antrenorului nostru și au marcat în meciul cu Franța; de două ori.

HAI VICTORIA!

Zilele trecute, când, din întâmplare, am auzit la o rubrică de sport de pe un post de televiziune important ceva despre un meci de fotbal al echipei Victoria Brănești, mi-am spus că trebuie să fi început fazele inferioare ale Cupei României. Între timp, m-am dumirit că era vorba chiar de Liga I, unde Victoria este una dintre meritoriile nou-promovate!

Profitând de ocazie că n-am găsit nimic mai interesant despre ce să scriu azi și pentru că echipa mea favorită, Progresul București, nu doar că nu mai e de mult în prima divizie, dar s-a desființat cu desăvârșire, îmi declar public susținerea pentru băieții din Brănești, cărora le doresc din suflet ca, pe modelul deja consacrat al noilor forțe ale fotbalului românesc, FC Vaslui și Unirea Urziceni, să prindă un loc de cupă europeană și să aducă în prestigioasa comună ilfoveană măcar vreun Aston Villa, Atletico Madrid sau Lazio Roma.

FĂRĂ COMENTARII

Dacă în prima săptămână de turneu final al Campionatului Mondial de Fotbal, aflându-mă pe meleaguri străine, am fost nevoit, din pricina limbii nu doar neinteligibile, ci și insuportabile pentru mine, în care se făceau transmisiunile, să urmăresc, atât cât am făcut-o, mai mult moțâind sau ocupându-mă cu altele, meciurile (oricum care mai de care mai prost) cu sonorul dat pe „mute”, ferindu-mi cu ocazia asta urechile și de stresantul zgomot de fond produs de instrumentele acelea de tortură pe care, invariabil, absolut toți cei care se referă la ele le numesc „celebrelevuvuzele”, încât, chiar și dacă nu asta e titulatura lor exactă, probabil că le va rămâne, reîntors pe pământul sfânt al patriei natale am dat peste vajnicii noștri comentatori – aflați, am senzația, nu la fața locului, ci în fața unor monitoare mici și alb-negru –, care, pe lângă faptul că au grijă să vorbească suficient de încet cât să pună în valoare la maximum vuietul sus-amintit, relatează fiecare gol ca și cum ar fi marcat de dincolo de centrul terenului sau direct dintr-un aut, întrerupându-se brusc din cine știe ce divagații doar pentru a-l anunța zbie-rând, astfel încât eu, care în continuare n-am răbdare să stau cu ochii pironiți în televizor și desfășor diverse activități prin preajmă, ascultând doar, în speranța că voi fi avertizat la timp pentru a vedea în direct măcar intrarea mingii în poartă, nu

am decât la reluare prilejul să realizez că faza fusese totuși una fierbinte și elaborată.

NE-AM LINIȘTIT!

România - Albania 1-1, în preliminariile Campionatului European de Fotbal 2012. Un meci echilibrat, între două echipe de valori apropiate, încheiat cu un rezultat echitabil.

Altădată m-aș fi enervat. Acum, n-am de ce; băieții noștri au avut bunăvoință, „au dat totul pe teren”, dar... atât pot ei. Avem la ora actuală un colectiv extrem de omogen: un antrenor care habar n-are ce să facă în fața unei echipe – fie ea și Albania! – care se apără, iar când totuși primește un gol din nimereală forțează exact atât cât e necesar pentru a restabili egalitatea (slavă Domnului că albanezii nu „și-au dorit mai mult victoria”!) și niște jucători care habar n-au cu mingea. Bine măcar că ne-am lămurit de la primul meci, să nu mai stăm în tensiune!

UN SPORT CIUDAT

În condițiile în care de multă vreme nu mă mai interesează nici cât negru sub unghie ce se întâmplă în campionatul intern de fotbal, chiar nu știu cum s-a nimerit ca, spre sfârșitul anului trecut, să-l aud la un moment dat pe Mitică Dragomir laudându-se că el este „artizanul” deciziei ca a doua etapă din... retur (!) să nu se mai joace, din cauza zăpezii care – în mod cât se poate de firesc pe la jumătatea lui decembrie – căzuse pe toate stadioanele și periclita integritatea jucătorilor sau așa ceva. Țin minte că la vremea respectivă m-am întrebat, într-o doară, cine mama dracului fusese totuși artizanul deciziei inițiale, de a se desfășura două etape din retur în plină iarnă și ce păzise atunci dom’ Mitică?

Ieri, când, într-un târziu, n-am mai suportat să văd cum Philadelphia Flyers e umilită de New York Rangers în NHL (se făcuse deja 5-0!) și am comutat în treacăt pe Digi Sport, am văzut niște secvențe din ceea ce inițial am crezut că e o competiție de schi fond. După ce m-am lămurit însă că era vorba despre meciul chipurile de fotbal dintre Steaua și FC Brașov, nu m-am putut împiedica să mă întreb din nou cum de s-a ajuns să se joace în Liga I și prin decembrie și prin februarie, mai ceva ca în Serie A sau Premier League, când acum nu mai avem nici măcar grijile cupelor europene și cu atât mai puțin pe cele ale marilor turnee finale la nivel de echipă națională, care pe vremea „Generației de Aur” justificau, poate, efortu-

rile de a se încheia cât mai devreme competițiile interne, pentru a se asigura celebrele „stagii de pregătire”.

MUTU, SURDU ȘI OLOGU

Sâmbătă se reia ca... (era să scriu „...lvarul”!) ...mpania echipei de fotbal a României pentru calificarea la nici nu mai știu și nici nu prea-mi pasă ce turneu final, că oricum îl va rata și pe-ăsta.

Sigur, selecționarul Răzvan Lucescu a stabilit deja lotul pentru meciurile dificile cu Bosnia-Herțegovina și Luxemburg, deci demersul meu e oarecum tardiv, însă, în eventualitatea foarte probabilă a unor rezultate nesatisfăcătoare, îi sugerez, pentru viitor, nu atât niște jucători, cât mai degrabă câteva nume, parcă predestinate să facă parte din așa o națională. De altfel, Mutu e deja consacrat, Surdu, de la Steaua, a debutat și el, făcând un cuplu foarte incisiv, de mare perspectivă, alături de primul, cu care se înțelege de minune prin semne, iar Ologu – jucător al Universității Craiova, la fel ca și un altul selecționat încă de pe-acum, Lung (probabil strănepotul mult mai celebrului omonim, pe care l-am mai apucat și eu în activitate, pe când eram copil) – bate la porțile afirmării. În plus, cum pe lista lui Lucescu am identificat cel puțin vreo cinci de Mortu, și, vorba unui banc vechi, dacă am avea (doar) doi, am ajunge departe, orice noutate nu poate însemna decât un pas înainte.

Așadar, tare mi-ar plăcea ca la următoarele preliminarii, când ne vom bate de la egal la... înfrângere la limită cu echipe

precum San Marino, Liechtenstein sau Andorra, prezentarea tricolorilor să sune cam așa:

„Naționala de fotbal a României, evoluând în prima repriză de la stânga la dreapta, echipată în tricouri galbene (de culoare mai deschisă pe televizoarele LCD alb-negru), șorturi roșii, jambiere albastre și ghete portocalii, întâlnește, în meciul decisiv pentru evitarea ultimului loc în grupă, formația similară a Insulelor Feroe, având următoarea componență:

În poartă: Ciungu;

Linia de fund: Scurtu, Șchiopu, Chioru, Chelu;

La mijloc: Ologu, Știrbu, Spânu, Slutu (căpitanul echipei);

Atacanți: Mutu și Surdu.

Luptă, luptă, RPR *!”

(*P de la „Portocalie”)